Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2014–2015

28 676 NAVO

Nr. 229 BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 augustus 2015

Met verwijzing naar het verzoek van uw Kamer van 27 juli 2015 informeer ik U, mede namens de Minister van Defensie, als volgt over de bijeenkomst van de Noord-Atlantische Raad op 28 juli 2015.

Op 28 juli 2015 is de Noord-Atlantische Raad (NAR) van de NAVO op verzoek van Turkije bijeengekomen op het niveau van de Permanent Vertegenwoordigers voor consultaties op grond van artikel 4 van het Verdrag van Washington. Iedere NAVO bondgenoot kan op grond van dit artikel verzoeken om consultaties indien het van mening is dat de territoriale integriteit, politieke onafhankelijkheid of veiligheid wordt bedreigd. Uw Kamer is per brief (Kamerstuk 28 676, nr. 227 van 27 juli 2015) reeds geïnformeerd over de Nederlandse inzet in de aanloop naar deze bijeenkomst.

De Secretaris-Generaal van de NAVO heeft tijdens de bijeenkomst benadrukt dat het bondgenootschap solidair is met Turkije en terroristische aanslagen veroordeelt. Daarnaast heeft hij zijn medeleven betuigd met de Turkse autoriteiten voor de slachtoffers van de recente terroristische aanslagen op Turks grondgebied. De Secretaris-Generaal heeft onderstreept dat de NAVO de ontwikkelingen aan de zuidflank van het bondgenootschap nauwlettend zal blijven volgen. Bovendien wees hij er op dat individuele NAVO bondgenoten lid zijn van de anti-ISIS coalitie.

Turkije heeft tijdens de NAR verklaard om de consultaties te hebben gevraagd vanwege de ernstige situatie na de recente terroristische aanslagen in Turkije en de incidenten aan de Turks-Syrische grens. In de bijeenkomst werd een toelichting gegeven op de maatregelen die Turkije naar aanleiding van de terroristische aanslagen heeft genomen, zoals de militaire acties in Syrië en Irak en het optreden van de Turkse veiligheidsdiensten en politie tegen terroristische cellen in het land. Tevens werd melding gemaakt van de afspraken (namelijk het gebruik van de luchtmachtbasis in Inçirlik) die met de Verenigde Staten zijn gemaakt om de

kst-28676-229
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

militaire inspanningen tegen ISIS verder te intensiveren. Turkije heeft geen verzoek om militaire bijstand door de NAVO ingediend.

In hun reacties hebben alle bondgenoten solidariteit met Turkije uitgesproken. Turkije heeft het recht zich te verdedigen tegen terroristische daden. Bondgenoten verwelkomden de militaire afspraken tussen de Verenigde Staten en Turkije.

De Nederlandse Permanente Vertegenwoordiger bij de NAVO heeft gesteld dat het kabinet begrip heeft voor het inroepen van consultaties op basis van artikel 4 van het Verdrag van Washington. Zij benadrukte dat Nederland solidair is met Turkije in de strijd tegen ISIS. De bedreiging die van ISIS uitgaat, raakt aan de veiligheid van de NAVO als geheel en om die reden is het van belang dat het bondgenootschap deze dreigingen nauwlettend volgt en erover spreekt. Zij herinnerde eraan dat veel bondgenoten, waaronder Nederland, actief zijn binnen de brede internationale coalitie die is opgericht om ISIS te bestrijden.

Veel bondgenoten, waaronder Nederland, hebben daarnaast gesteld dat de maatregelen van de Turkse regering tegen terroristische bedreigingen, inclusief als die uitgaan van de PKK, proportioneel dienen te zijn, mede om verdere escalatie in de regio te voorkomen. Ook de Secretaris-Generaal van de NAVO heeft hiervoor aandacht gevraagd. Veel bondgenoten, waaronder Nederland, hebben zowel Turkije als de betrokken Koerdische groeperingen opgeroepen het vredesproces te continueren en het overeengekomen staakt-het-vuren in acht te blijven nemen. Na afloop van de bijeenkomst heeft de NAR een verklaring uitgegeven[1].

Het kabinet onderstreept het belang van een continuering van het staakt-het-vuren dat in maart 2013 door Turkije en de PKK werd afgekondigd en dat toen een einde maakte aan drie decennia van tragisch geweld in Turkije, waarbij tienduizenden slachtoffers vielen. Nederland blijft van mening dat de eerder ingeslagen weg van dialoog en vredesbesprekingen doorgezet moet worden, omdat dit een aanzienlijke verbetering voor het leven van alle Turkse burgers zou betekenen. Voortzetting van het vredesproces is eveneens van belang tegen de achtergrond van de veiligheidssituatie in de regio en de rol die diverse Koerdische groeperingen, gesteund door verschillende coalitiepartners, spelen in de strijd tegen ISIS.

Op korte termijn gaat uw Kamer de reactie toe op het verzoek van 4 augustus 2015. Hetzelfde geldt voor de beantwoording van de gestelde Kamervragen over de situatie in Turkije, Syrië en Noord-Irak (kenmerken 2015Z14393 (lid Knops), 2015Z14414 (lid De Roon), 2015Z14457 (lid De Roon), 2015Z14500 (lid Ten Broeke), 2015Z14542 (lid De Roon).

Voor wat betreft de ontwikkelingen in VN-verband en de briefing van Speciale Syrië-gezant De Mistura aan de VN-Veiligheidsraad zal ik u separaat berichten, zoals toegezegd in de «Beantwoording feitelijke vragen inzake verlenging Nederlandse bijdrage aan de internationale strijd tegen ISIS» (Kamerstuk 27 925, nr. 544, d.d. 1 juli 2015).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

---

[1] http://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_121926.htm